

REVISIONEN

Granskning av redovisad måluppfyllelse i delårsrapporten per augusti 2019

Kommunalförbundet Svenskt Ambulansflyg

Oktober 2019
Richard Norberg, revisionsdirektör
Region Västerbotten

Innehåll

1. SAMMANFATTANDE ANALYS.....	3
2. INLEDNING.....	4
2.1 FÖRBUNDSORDNINGEN.....	4
2.2 IAKTTAGELSER I 2018 ÅRS GRANSKNING.....	4
2.3 ANSVARET FÖR DELÅRSRAPPORTEN.....	5
2.4 REVISIONSFRÅGOR, METOD M.M.....	5
3. RESULTAT AV GRANSKNINGEN.....	6
3.1 FULLMÄKTIGES PLAN OCH BUDGET FÖR ÅREN 2019 - 2021	6
3.2 STYRELSENS DELÅRSRAPPORT	7
5. SVAR PÅ REVISIONSFRÅGOR	10

1. Sammanfattande analys

Vi har granskat om de resultat som förbundsstyrelsen redovisar i delårsrapporten per augusti 2019 är förenliga med förbundsordningen och de mål som fullmäktige beslutat om för året.

Granskningen omfattar inte frågor om delårsbokslutet är upprättat i enlighet med god redovisningssed, i enlighet med lag om kommunal bokföring och redovisning samt om delårsrapporten ger en rättvisande bild av förbundets resultat och ställning. Dessa frågor besvarar EY i sin granskning av delårsbokslutet.

I vår granskning bedömer vi att:

- Redovisningen i delårsrapporten är informativ och välskriven. Styrelsen redogör översiktligt för väsentliga händelser under år 2019 fram till augusti månad.
- Det redovisade resultaten per augusti 2019 är i allt väsentligt förenliga med förbundsordningen och de mål som fullmäktige beslutat om för förbundet. Av delårsrapporten framgår dock att det redovisade resultatet per augusti 2019 var knappt 1,3 miljoner kronor högre än det budgeterade 0-resultatet.
- Förbundsstyrelsen bedömer att det är troligt att styrelsen vid årets slut i allt väsentligt uppnår de mål som fullmäktige har beslutat om i sin verksamhetsplan. När det gäller verksamhetsmål gör vi inga andra bedömningar än styrelsen om måluppfyllelsen. När det gäller ekonomi vill vi uppmärksamma att överskottet per augusti 2019 indikerar om att det även vid årets slut kan bli ett överskott och inte det budgeterade 0-resultatet.

Vi rekommenderar att styrelsen för nästa år beslutar om en egen verksamhetsplan och detaljbudget.

2. Inledning

2.1 Förbundsordningen

Förbundets ändamål är att för sina medlemmar tillhandahålla ambulansflyg. Förbundet ska effektivisera transporter och öka patientsäkerheten och patientnyttan genom att samordna ambulansflygverksamheten. Enligt förbundsordningen ska förbundet bland annat:

- Upphandla och samordna flygambulanstjänst.
- Upphandla, äga och finansiera egna flygplan.
- Samordna beställningar och genomföra flygambulanstjänst genom att tillhandahålla en flygledningscentral.
- Samordna och effektivisera inköp och drift av medicinteknisk utrustning.
- Tillhandahålla sjukvårdspersonal.

Förbundet leds av ett fullmäktige som utser en styrelse. Styrelsen ska bestå av minst sju ledamöter och sju ersättare. Varje sjukvårdsregion ska vara representerad i styrelsen. På tjänstemannanivå leds verksamheten av en förbundsdirektör. Ett förbundskansli ska sköta förbundets administration och löpande verksamhet.

2.2 Iakttagelser i 2018 års granskning

I delårsrapporten följde styrelsen upp sin verksamhet i förhållande till förbundets verksamhetsmål och aktiviteter. Styrelsen lämnade också prognoser om måluppfyllelsen vid årets slut. Revisorerna bedömde att redovisningen av måluppfyllelsen för verksamhetsmål och aktiviteter i allt väsentligt var tillfredsställande och lämnade inga rekommendationer. I delårsrapporten uppgav styrelsen att den rättsliga överprövningen av styrelsens tilldelningsbeslut för inköp av flygplan samt nya prioriteringar hade medfört att måluppfyllelsen för flera av målen var låg. Styrelsen bedömde att den vid årets slut skulle uppnå 5 av de 10 verksamhetsmålen och aktiviteterna som var beslutade för året. Med hänsyn till förskjutningar i tid och beslut om nya prioriteringar bedömde styrelsen att måluppfyllelsen totalt var acceptabel. Revisorerna gjorde ingen annan bedömning.

I 2017 års granskning uppmärksammade revisorerna att förbundsstyrelsen saknade en egen verksamhetsplan och detaljbudget. Revisorerna rekommenderade styrelsen att i beredningen av styrdokument till fullmäktige fundera på arbetsfördelningen mellan fullmäktige och styrelsen. Revisorerna rekommenderade att styrelsen utifrån fullmäktiges beslut om övergripande mål m.m. och budget beslutade om en egen verksamhetsplan och en mera detaljerad budget. Fördelen med en egen verksamhetsplan och en egen mer detaljerad budget var att styrelsen kunde bryta ned fullmäktiges mera övergripande mål, riktlinjer och budget till mera detaljerade mål för att styra verksamheten. En fördel var också en ökad flexibilitet. Vid förändrade förutsättningar skulle styrelsen, inom ramen för fullmäktiges mera övergripande mål och budget, ha möjlighet att besluta om att justera eller revidera sina egna målsättningar och tidplaner för när aktiviteter skulle vara genom-

förda m.m. I yttrande över 2017 års granskning uppgav styrelsen att den inför år 2019 skulle besluta om en egen verksamhetsplan och detaljbudget.

2.3 Ansvaret för delårsrapporten

Enligt kommunallagen och lagen om kommunal bokföring och redovisning ska förbundsstyrelsen upprätta minst en delårsrapport. Delårsrapporten ska behandlas av förbundsfullmäktige. I delårsrapporten ska styrelsen lämna upplysningar om sådana förhållanden som är viktiga för bedömningen av förbundets resultat och ställning. Styrelsen ska också redogöra för händelser som är av betydelse för förbundet.

Styrelsens delårsrapport ska ge svar på frågan om styrelsen håller sig till de mål och uppdrag som fullmäktige beslutat om för förbundet. Delårsrapporten ska innehålla prognoser om det är troligt att fullmäktiges mål och uppdrag kommer att uppnås vid årets slut.

Styrelsen ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med mål, beslut, riktlinjer och föreskrifter som gäller för verksamheten. Styrelsen ansvarar också för återrapporteringen till fullmäktige. Revisorerna ska bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål och uppdrag som fullmäktige beslutat om för förbundet.

2.4 Revisionsfrågor, metod m.m.

Denna rapport avser granskning av delårsrapporten per augusti 2019. Den övergripande revisionsfråga som ska besvaras är om det redovisade resultatet i delårsrapporten är förenliga med förbundsordningen och de mål och aktiviteter som är beslutade för året. För att svara på den övergripande revisionsfrågan har vi formulerat följande underliggande revisionsfrågor:

- Är styrelsens redovisade resultat per augusti 2019 förenligt med de verksamhetsmål, uppdrag och aktiviteter som är beslutade om för året?
- Är styrelsens redovisade resultat per augusti 2019 förenliga med de finansiella mål för god ekonomisk hushållning som fullmäktige beslutat om för året?
- Är det troligt att styrelsen vid årets slut uppnår de verksamhetsmål, uppdrag och aktiviteter som är beslutade om för året?
- Är det troligt att styrelsen vid årets slut uppnår de finansiella mål för god ekonomisk hushållning som fullmäktige beslutat om för året?
- Är styrelsens redovisning i delårsrapporten tillräcklig för att man ska kunna bedöma om det är troligt att verksamhetsmål, uppdrag och aktiviteter uppnås vid årets slut?
- Har styrelsen vidtagit tillräckliga åtgärder med anledning av revisorernas rekommendationer år 2017 om egen verksamhetsplan och detaljbudget?

De bedömningsgrunder som utgör underlag för granskningens slutsatser är kommunallagen (11 kap. 16§ och 12 kap. 2 §) och lagen om kommunal bokföring och redovisning (13 kap 1-2§).

Granskningen omfattar inte frågorna om delårsbokslutet är upprättat i enlighet med god redovisningssed, i enlighet med lag om kommunal bokföring och redovisning samt om delårsrapporten ger en rättvisande bild av förbundets resultat och ställning. Dessa frågor besvarar EY i sin granskning av delårsbokslutet.

Granskningen är genomförd med hjälp av dokumentationsstudie av delårsrapporten per augusti 2019. Under arbetet med granskningen har vi gjort avstämningar med förbundsdirektören och personal på förbundets kansli som också getts möjlighet att lämna synpunkter på rapportutkast.

3. Resultat av granskningen

3.1 Fullmäktiges plan och budget för åren 2019 - 2021

Den 15 november 2018 beslutade förbundsfullmäktige om en budget för år 2019 med ekonomisk plan för treårsperioden 2019 – 2021 (KSA 67-2018). Med anledning av att upphandlingen av flygplan behövde göras om beslutade fullmäktige den 11 april 2019 om en reviderad budget (KSA 5-2019). Budgeten för år 2019 uppgick till knappt 11 miljoner kronor. Nedan återger vi fullmäktiges mål för år 2019:

Verksamhetsmål för år 2019

- Till den 30 juli 2019 ska förbundet slutföra upphandlingen av flygplanen.
- Före den 30 juli 2019 ska förbundet påbörja upphandlingen av operatör.
- Senast den 30 december 2019 ska förbundet ha ett certifierat ledningssystem.
- Senast den 30 oktober 2019 ska förbundet tagit fram förstudier, genomfört förhandlingar och skrivit avtal för beredskapsbaser.
- Senast den 30 juni 2019 ska det finnas en fastställd systembeskrivning för IT för flygkoordineringscentralen.
- Senast den 30 november 2019 ska det finnas en modell för bemanning av sjuksköterskor i flygplanen.
- Senast den 30 april 2019 ska arbetsmiljöansvaret vara kartlagt för sjuksköterskorna i flygplanen.
- Till den 30 mars 2019 ska nya kommunikationskanaler utvecklas.
- Till den 30 september 2019 ska en kostnadskalkyl tas fram för beredskapen på flygplatser utanför öppettider.

Finansiella mål

Tidigare har förbundet haft ett finansiellt mål om att intäkterna skulle överstiga kostnaderna med 2 procent. Mot bakgrund av att förbundet hade byggt upp ett eget kapital beslutade fullmäktige att resultatmålet år 2019 och 2020 skulle vara 0 procent. Fullmäktige planerade att resultatmålet år 2021 åter

skulle bli 2 procent. För år 2019 beslutade fullmäktige om följande finansiella mål.

- Förbundet ska klara den löpande driften under året utan att behöva ta lån eller begära kapitaltillskott från medlemmarna.
- Förbundet ska redovisa ett ekonomiskt noll-resultat.

För år 2019 beslutade styrelsen inte om en egen verksamhetsplan eller detaljbudget.

3.1.1 Vår kommentar

En genomgång av fullmäktiges mål visar att dessa i huvudsak är mätbara. Vi bedömer att målen är relevanta utifrån förbundsordningen.

Vi rekommenderar att styrelsen beslutar om en egen verksamhetsplan och detaljbudget. En fördel med en egen verksamhetsplan och en egen detaljerad budget är att styrelsen kan öka sin flexibilitet i styrningen. Vid förändrade förutsättningar kan styrelsen, inom ramen för fullmäktiges mera övergripande mål och budget, besluta om att justera eller revidera sina egna målsättningar och tidplaner för när aktiviteter ska vara genomförda m.m.

3.2 Styrelsens delårsrapport

3.2.1 Styrelsens uppföljning av verksamheten

Den 24 oktober 2019 beslutade styrelsen om sin delårsrapport per augusti 2019. I delårsrapporten redogjorde styrelsen för väsentliga händelser och resultat i förhållande till förbundets mål och aktiviteter. I delårsrapporten lämnade styrelsen bland annat följande information:

- Upphandlingen av flygplanen hade avslutats och den 21 augusti 2019 tecknade förbundet kontrakt med leverantören Pilatus Aircraft Ltd. Kontrakten avsåg sex flygplan med option på ytterligare fyra plan.
- Upphandling av operatör var påbörjad och skulle pågå under hösten 2019.
- Arbetet med medicinskteknisk utrustning i flygplanen fortlöpte enligt plan.
- Arbetet etableringen av flygkoordineringscentral (FCK) pågick enligt plan.
- Arbetet med att etablera en organisation för bemanningen av sjuksköterskor pågick enligt plan.
- Arbetet med etablering av beredskapsbaser i Umeå och Göteborg pågick enligt plan. Styrelsen bedömde att det inte var möjligt att etablera en beredskapsbas i Stockholm på Arlanda i tid inför den planerade trafikstarten år 2021. I delårsrapporten kan man läsa att det pågick utredning om alternativ lösning på annan flygplats som låg nära Stockholm. Styrelsen bedömde att en alternativ lösning skulle bli klar till trafikstarten.

- Förbundet hade förstärkts med en ekonomichef och förbundets kansli bestod sedan oktober 2019 av fyra heltidsanställda. I delårsrapporten kan man läsa att styrelsen under år 2020 planerade att utöka samarbetet med Region Västerbotten inom upphandling, juridik och administration i syfte att effektivisera och sänka kostnader inför starten av verksamheten. Styrelsen planerade också att rekrytera en kvalitetschef. Enligt planerna skulle förbundets kansli år 2020 bestå av 5 heltidsanställda. Av delårsrapporten framgår också att styrelsen i september 2019 beslutade om att förbundets kansli år 2021 skulle flytta till Umeå. Kansliet skulle lokaliseras i samma byggnad som flygkoordineringscentralen. Syftet med flytten var enligt styrelsen att sänka kostnader för förbundet och öka möjligheterna till samverkan med Region Västerbotten och funktioner i förbundets verksamhet.

Uppföljning av verksamhetsmål

Styrelsen bedömde att den vid årets slut skulle uppnå 7 av fullmäktiges 9 verksamhetsmål. Styrelsen bedömde att den inte skulle nå målen om:

- Förstudier, förhandlingar och avtal om beredskapsbaser.
- Beräkning av kostnader för beredskapsbaser utanför öppettider.

Nedan redogör vi för styrelsens redovisning i delårsrapporten om resultaten för verksamhetsmålen.

Mål i verksamhetsplan	Redovisning i delårsrapport
Till den 30 juli 2019 skulle förbundet slutfört upphandlingen av flygplanen.	Upphandlingen avslutades den 21 augusti 2019. Avtal tecknades med vinnande leverantör.
Före den 30 juli 2019 skulle förbundet påbörjat upphandlingen av operatör.	Upphandlingen av operatör annonserades i september 2019. Annonseringen blev anpassad till när upphandlingen av flygplanen var slutförd och kontrakt för upphandlingsstöd.
Senast den 30 december 2019 skulle förbundet ha ett certifierat ledningssystem.	Förberedelse för certifiering pågick. Styrelsen bedömde att certifiering skulle göras före årsskiftet.
Senast den 30 oktober 2019 skulle förbundet ha tagit fram förstudier, genomfört förhandlingar och skrivit avtal för beredskapsbaser.	Styrelsen bedömde att målen för beredskapsbaserna i Umeå och Göteborg var uppfyllda men inte för Stockholm. Förbundet utredde alternativ flygplats för beredskapsbas i närheten av Stockholm. Styrelsen bedömde att målet inte skulle nås.

Mål i verksamhetsplan	Redovisning i delårsrapport
Senast den 30 juni 2019 skulle det finnas en fastställd systembeskrivning för IT för flygkoordineringscentralen.	Systembeskrivningar togs fram det första kvartalet 2019. Målet var uppfyllt.
Senast den 30 november 2019 skulle det finnas en modell för bemanning av sjuksköterskor i flygplanen.	En modell för bemanningen hade tagits fram. Målet var uppfyllt.
Senast den 30 april 2019 skulle arbetsmiljöansvaret vara kartlagt för sjuksköterskorna i flygplanen.	Under första kvartalet 2019 inrättades en projektgrupp. Till följd av att projektgruppen inte fick svar från Arbetsmiljöverket om arbetsmiljöansvaret för sjuksköterskorna i flygplanen påbörjade förbundet en egen utredning. Rapport upprättas i oktober 2019.
Till den 30 mars 2019 skulle nya kommunikationskanaler ha utvecklats.	Arbetet med nya kommunikationskanaler blev slutfört under första kvartalet 2019. Pågick planering med att införa videoinformationsmöten innan årsskiftet 2019/2020.
Till den 30 september 2019 skulle en kostnadskalkyl tas fram för beredskapen på flygplatser utanför öppettider.	Arbetet med att ta fram kostnadskalkyler är komplex och förbundet saknar år 2019 resurser för detta arbete. Aktiviteten flyttas fram till första kvartalet 2021.

Uppföljning av finansiella mål

I delårsrapporten bedömde styrelsen att den år 2019 skulle klara den löpande driften utan att behöva ta lån eller begära kapitaltillskott från medlemmarna. För årets första 8 månader redovisade förbundet ett budgetöverskott med knapp 1,3 miljoner kronor vilket var 18 procent över det budgeterade 0-resultatet. Trots överskottet per augusti bedömde styrelsen att förbundet vid årets slut skulle redovisa ett 0-resultat. Styrelsen uppgav att kostnaderna för konsulter och projekt var svårbedömda.

3.2.2 Vår kommentar

Vår granskning av delårsrapporten visar att styrelsen översiktligt redogjorde för väsentliga händelser under år 2019 fram till augusti månad. Redovisningen är informativ och välskrivet. Vi bedömer att styrelsens redovisning av resultaten för verksamhetsmålen i allt väsentligt är tillfredsställande.

Styrelsen bedömde att huvuddelen av fullmäktiges mål skulle vara uppfyllda vid årets slut. När det gäller verksamhetsmålen gör vi inga andra bedömningar. När det gäller ekonomi vill vi uppmärksamma att det positiva ekonomiska resultatet per augusti 2019 indikerar om ett överskott vid årets slut.

5. Svar på revisionsfrågor

I tabellen nedan har vi sammanställt svaren på våra revisionsfrågor.

Revisionsfrågor	Bedömning	Vår kommentar
Är styrelsens redovisade resultat per augusti 2019 förenligt med de verksamhetsmål, uppdrag och aktiviteter som är beslutade om för året?	Ja	Styrelsen bedömer att 7 av 9 mål nås vid årets slut. Vi gör ingen annan bedömning.
Är styrelsens redovisade resultat per augusti 2019 förenliga med de finansiella mål för god ekonomisk hushållning som fullmäktige beslutat om för året?	Ja	Ett stort överskott per augusti 2019 indikerar dock att det även vid årets slut kan bli ett överskott och inte det 0-resultat som fullmäktige budgeterat.
Är det troligt att styrelsen vid årets slut uppnår de verksamhetsmål, uppdrag och aktiviteter som är beslutade om för året?	Ja	Se kommentar ovan.
Är det troligt att styrelsen vid årets slut uppnår de finansiella mål för god ekonomisk hushållning som fullmäktige beslutat om för året?	Ja	Se kommentar ovan.
Är styrelsens redovisning i delårsrapporten tillräcklig för att man ska kunna bedöma om det är troligt att verksamhetsmål, uppdrag och aktiviteter uppnås vid årets slut?	Ja	
Har styrelsen vidtagit tillräckliga åtgärder med anledning av revisorernas rekommendationer år 2017 om egen verksamhetsplan och detaljbudget?	Nej	Styrelsen har inte beslutat om någon egen verksamhetsplan och detaljbudget för år 2019.

3.2.2 Rekommendationer

Vi rekommenderar styrelsen att för nästa år besluta om en egen verksamhetsplan och detaljbudget.

Umeå den 24 oktober 2019

Richard Norberg

Certifierad kommunal revisor